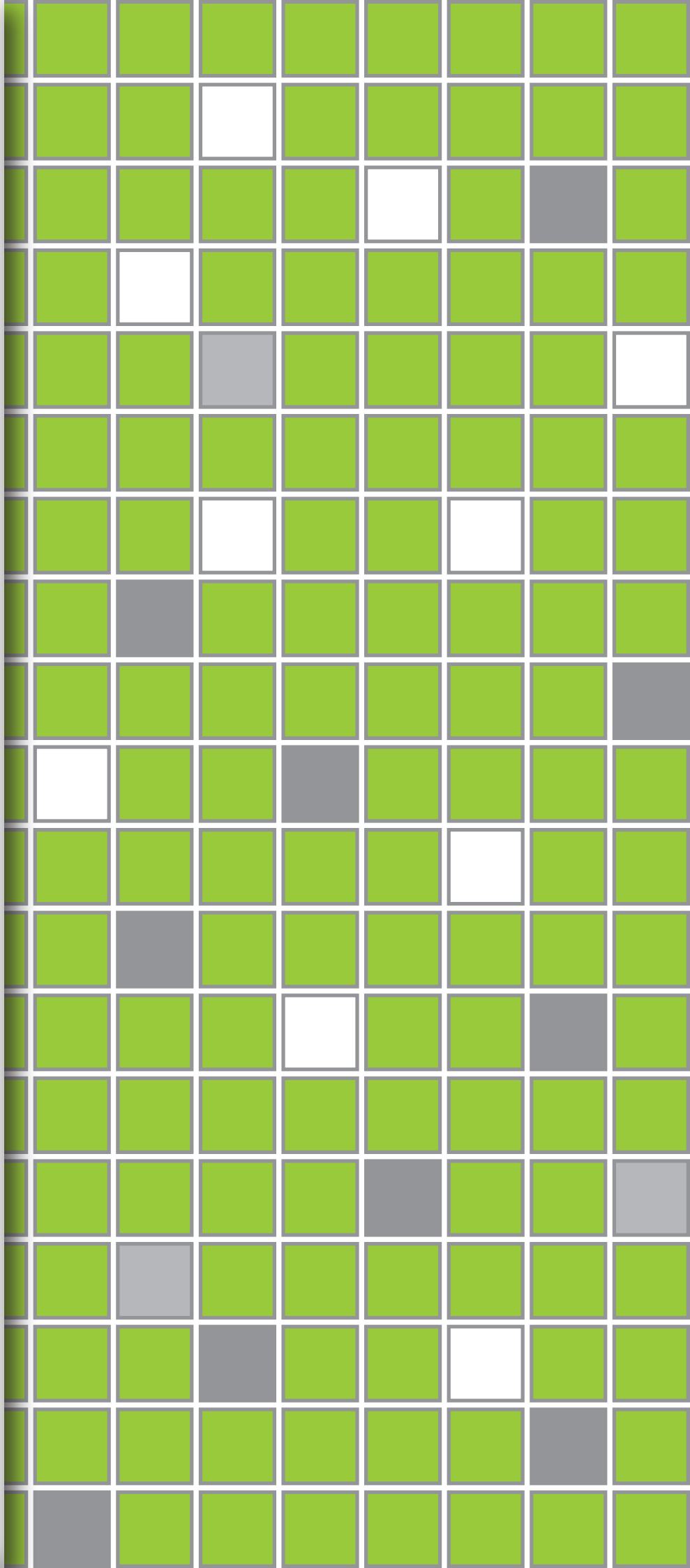

2015

**ROČNÍ
ZPRÁVA**

Roční zpráva 2015

CENIA, česká informační agentura životního prostředí

Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

tel.: +420 267 125 226, <http://www.cenia.cz>

IČ: 45249130, DIČ: CZ45249130 (není plátcem DPH)

Bankovní spojení: KB Praha 4, č. ú.: 44735041/0100

Obsah

1	Základní údaje	5
1.1	Údaje o organizaci	5
1.2	Organizační schéma platné k 31. 12. 2015	6
1.3	Základní personální údaje	7
2	Financování	9
2.1	Rekapitulace příspěvku k 31. 12. 2015	9
2.1.1	Běžné výdaje	9
2.1.2	Investiční výdaje	9
2.2	Struktura investičních příjmů	10
2.3	Výsledek hospodaření	10
2.3.1	Výnosy	10
2.3.2	Náklady	10
2.3.3	Pohledávky	11
2.3.4	Závazky	11
2.3.5	Přehled majetku	11
3	Plnění úkolů závazného plánu činnosti	12
3.1	Úsek technické ochrany životního prostředí	12
3.1.1	Integrovaná prevence a omezování znečištění	12
3.1.2	REACH a CLP – chemické látky	12
3.1.3	EIA/SEA – posuzování vlivů na životní prostředí	13
3.1.4	Hodnocení odpadového hospodářství	13
3.1.5	Dobrovolné nástroje ochrany životního prostředí	13
3.1.6	ISPOP – Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností	14
3.1.7	IRZ – Integrovaný registr znečišťování životního prostředí	14
3.1.8	Elektronizace agend ELPNO a HNVO / Vývoj a implementace SW aplikační podpory pro ELPNO a HNVO	15
3.1.9	EnviHELP	15
3.2	Úsek informačních služeb	15
3.2.1	ISSaR – Informační systém statistiky a reportingu	16
3.2.2	INSPIRE – INfrastructure for SPatial InfoRmation in Europe (Budování evropské infrastruktury prostorových informací)	16
3.2.3	Národní geoportál INSPIRE	16
3.2.4	KOVIN – Koordinační výbor pro INSPIRE	17
3.2.5	MIS – Metainformační systém a metaportál Ministerstva životního prostředí	17
3.2.6	Copernicus (původně GMES – Globální monitoring životního prostředí a bezpečnosti)	17
3.2.7	SEIS – Shared Environmental Information System (Systém sdílení informací o životním prostředí)	18
3.2.8	Správa databáze místní Agendy 21 (MA21)	18
3.2.9	Hodnotící centrum	18

4	Přehled zveřejněných výstupů v rámci Závazného plánu činností	20
4.1	Oddělení IPPC a EIA	20
4.2	Oddělení odpadového hospodářství	20
4.3	Dobrovolné nástroje	21
4.4	Oddělení ISPOP a IRZ	21
4.5	Oddělení geoinformatiky a DPZ	22
4.6	Oddělení zpracování a správy dat	22
4.7	Hodnotící centrum / Oddělení hodnocení životního prostředí	22
5	Projekty podporující strategické cíle	24
5.1	eENVplus – eEnvironmental services for advanced applications within INSPIRE – Implementace přeshraničních aplikací s použitím harmonizovaných dat a služeb INSPIRE (2013–2015)	24
5.2	EnviSec – Integrované hodnocení dopadů globálních změn na environmentální bezpečnost České republiky (2012–2015)	24
5.3	CISAŽP – Celostátní informační systém pro sběr a hodnocení informací o znečištění životního prostředí (2009–2015)	25
5.4	ETC/ICM – Evropské tematické středisko pro vnitrozemské, pobřežní a mořské vody / European Topic Centre on Inland, Coastal and Marine waters (2014–2018)	25
5.5	ETC/WMGE – Evropské tematické středisko pro odpady a materiály v zelené ekonomii / European Topic Centre on Waste and Materials in a Green Economy (2014–2018)	26
5.6	Hodnocení efektivnosti výdajů obcí i soukromých subjektů do oblasti odpadového hospodářství ve vztahu k výši poplatků a k cenám zařízení (hodnocení efektivnosti nastavení integrovaných systémů nakládání s odpady v ČR) (2014–2015)	26
5.7	Zpracování metodiky prognózování odpadů (2014–2015)	26
5.8	Metodika certifikace výrobků a služeb ekoznačkou EŠV/ESŠ a Ekoznačkou EU (2015–2016)	27
6	Přehled zveřejněných výstupů v rámci projektové činnosti	28
6.1	Projekt eENVplus	28
6.2	Projekt EnviSec	28
6.3	Projekt ETC/ICM	28
6.4	Projekt TA ČR – Metodika hodnocení efektivnosti výdajů obcí na odpadové hospodářství	28
7	Věda a výzkum	29
8	Závěr	30

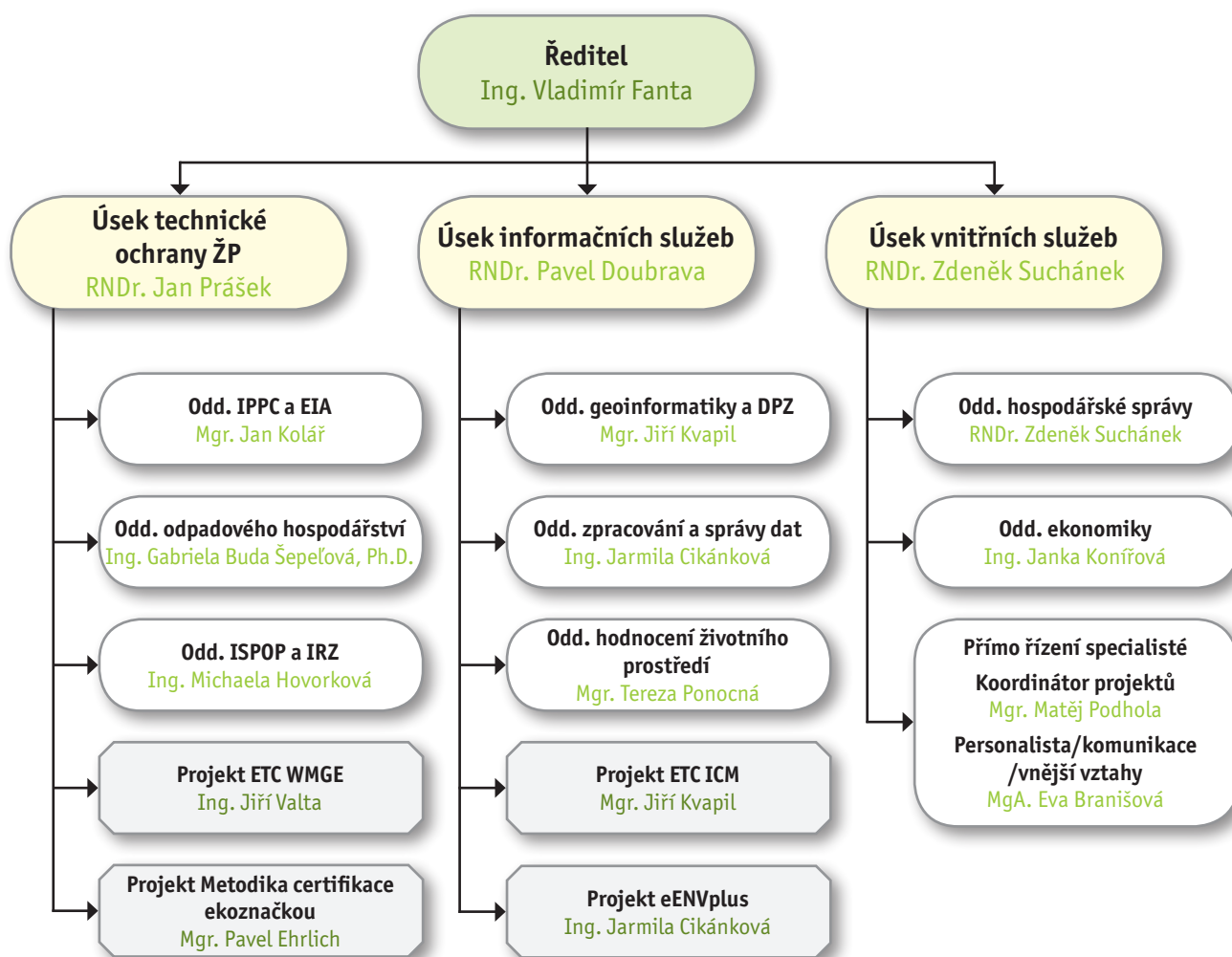

Základní údaje

1.1 Údaje o organizaci

Název:	CENIA, česká informační agentura životního prostředí (dále jen „CENIA“)
Právní forma:	státní příspěvková organizace
Zřizovatel:	Ministerstvo životního prostředí
Sídlo:	Praha
Identifikační číslo:	45249130
Korespondenční adresa:	Vršovická 1442/65, Praha 10, 100 10
Telefonní spojení:	+420 267 125 226, 267 125 340
E-mail:	info@cenia.cz
	http://www.cenia.cz

1.2 Organizační schéma platné k 31. 12. 2015

1.3 Základní personální údaje

Ke dni 31. 12. 2015 v CENIA pracovalo 71 zaměstnanců (42 žen a 29 mužů), z toho v mimoevidenčním počtu 9 zaměstnankyň na mateřské či rodičovské dovolené.

Průměrný evidenční počet zaměstnanců činil 68. Zřizovatelem byl stanoven limit 72 zaměstnanců. CENIA postupně snižuje počet zaměstnanců, stanovený limit nebyl překročen.

Tabulka 1: Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví

Věk	Muži	Ženy	Celkem	%
< 20	0	0	0	0,00
21–30	2	7	9	12,68
31–40	14	18	32	45,07
41–50	2	5	7	9,86
51–60	5	7	12	16,90
> 61	6	5	11	15,49
Celkem	29	42	71	100,00
%	46,25	53,75	100,00	-

Tabulka 2: Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví

Dosažené vzdělání	Muži	Ženy	Celkem	%
Základní	0	0	0	0,00
Vyučen	2	2	4	5,63
Střední odborné	0	0	0	0,00
Úplně střední	0	1	1	1,41
Úplně střední odborné	2	4	6	8,45
Vyšší odborné	0	0	0	0,00
Vysokoškolské	25	35	60	84,51
Celkem	29	42	71	100,00

Tabulka 3: Průměrný měsíční plat

Průměrný hrubý měsíční plat (za Závazný plán činnosti)	35 494 Kč
---	-----------

Tabulka 4: Celkový údaj o vzniku a skončení pracovních poměrů zaměstnanců

Nástupy	6
Odchody	7

V roce 2015 nastoupilo do pracovního poměru 6 zaměstnanců a 7 ukončilo pracovní poměr. Uzavřeno bylo 51 dohod o provedení práce a 10 dohod o činnosti, kterými CENIA řeší plnění nárazových či krátkodobých pracovních činností (např. v rámci projektů).

Tabulka 5: Trvání pracovního poměru zaměstnanců

Doba trvání	Počet	%
< 5 let	25	35,21
5–10 let	28	39,44
11–15 let	12	16,90
16–20 let	0	0,00
> 20 let	6	8,45
Celkem	71	100,00

Tabulka 6: Jazykové znalosti – počet zaměstnanců se standardizovanou zkouškou

Znalost cizího jazyka	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň	4. stupeň	Celkem
Anglický jazyk	1	1	13	3	18
Německý jazyk	0	1	0	0	1
Francouzský jazyk	1	0	0	0	1
Další jazyky	0	1	0	0	1
Celkem	2	3	13	3	21

1. stupeň – PET, DELF apod.; 2. stupeň – státnice na jazykové škole; 3. stupeň – FCE; 4. stupeň – CPE, CAE

CENIA je státní příspěvková organizace. Roční příspěvek na provoz od zřizovatele je základem financování jejího provozu, další zdroje získává CENIA formou grantů (i ze zahraničí).

Čerpání příspěvku je vázáno na Zřizovací listinu. Každoročně je mezi zřizovatelem a CENIA uzavírán Závazný plán činností. Příspěvek je ze strany MŽP průběžně upravován rozpočtovými opatřeními.

K 31. 12. 2015 činil příspěvek na činnost 31 836 586 Kč a dalších 6 351 135 Kč neinvestičních nákladů z programového financování v rámci ISPROFIN (z rozpočtových i mimorozpočtových zdrojů). Další finanční prostředky získala CENIA od MŽP na krytí nákladů na experta EEA.

2.1 Rekapitulace příspěvku k 31. 12. 2015

2.1.1 Běžné výdaje

Příspěvek na činnost celkem	38 512,47	tis. Kč
účelové prostředky ISPROFIN	6 351,36	tis. Kč
ostatní	3 2161,11	tis. Kč
z toho expert EEA	324,52	tis. Kč
Limit mzdových prostředků celkem	25 696,13	tis. Kč
limit prostředků na platy	24 897,89	tis. Kč
limit OON	798,24	tis. Kč

Povolené překročení limitu z důvodu řešení projektů:

limit prostředků na platy	překročení o 5 637,60	tis. Kč
limitu OON	překročení o 3 129,95	tis. Kč
Přepočtený počet zaměstnanců	66	

2.1.2 Investiční výdaje

ISPROFIN 15 579,59 tis. Kč

Vnitřní členění příspěvku na provoz stanoveno nebylo. CENIA je spolu se zdroji z grantů rozpracovala do vlastního plánu.

Tabulka 7: Celkový přehled neinvestičních příjmů (v tis. Kč)

Druh dotace	Skutečnost	Plán	Plnění v %
Příspěvek na činnost	38 187,72	38 118,39	100 %
Prostředky z rozpočtu USC	0,00	0,00	-
Ostatní	1 274,47	800,00	-
Prostředky ze zahraničí	7 543,23	7 000,00	108 %
Prostředky od jiných poskytovatelů	4 020,80	0,00	-
Celkem	51 026,22	45 918,39	X

2.2 Struktura investičních příjmů

V souladu s ročním plánem byly na pořízení dlouhodobého majetku použity prostředky ISPROFIN ve výši 11 221 056 Kč a 945 225,86 Kč z mimorozpočtových zdrojů limitkou.

2.3 Výsledek hospodaření

Hospodářský výsledek CENIA k 31. 12. 2015 je 0. CENIA stejně jako v roce 2014 využila zákonnou možnost krytí odpisů fondem reprodukce investičního majetku, a to ve výši 303 075,80 Kč. CENIA v roce 2015 uhradila z rezervního fondu ztrátu roku 2014 ve výši 1 528 084,86 Kč a část nákladů na odvod za porušení rozpočtové kázně ve výši 817 232,46 Kč.

2.3.1 Výnosy

Celkové výnosy vykazuje CENIA ve výši 71 482,66 tis. Kč. Jedná se o zdroje výše uvedené a další aktivity CENIA vyvíjené v návaznosti na Zřizovací listinu.

2.3.2 Náklady

K 31. 12. 2015 vykazuje CENIA náklady ve výši 71 482,66 tis. Kč, osobní náklady ve výši 40 803,71 tis. Kč, z čehož 30 092,90 tis. Kč jsou osobní náklady na úkoly Závazného plánu činností. Současně bylo požádáno o úpravu limitu mzdových prostředků. Žádosti bylo ze strany MF prostřednictvím MŽP vyhověno.

Tabulka 8: Přehled nákladů roku 2015, porovnání s rokem 2014 (v tis. Kč)

	Skutečnost k 31. 12. 2015	Skutečnost k 31. 12. 2014	Index 2015/2014
Spotřeba materiálů a energie	957,08	785,36	1,22
Služby bez aktivace	7 656,75	8 131,30	0,94
Osobní náklady	40 803,71	42 871,55	0,95
v tom mzdy	30 092,90	31 525,05	0,95
Odpisy	19 164,79	37 127,49	0,52
Daně a poplatky	11,30	7,71	1,47
Ostatní náklady	2 889,03	704,05	0,77
Náklady celkem	71 482,66	89 627,46	0,8

2.3.3 Pohledávky

CENIA k 31. 12. 2015 vykazuje pohledávky ve výši 4 133 tis. Kč, což je o 2, 25 mil. Kč více než na konci roku 2014.

2.3.4 Závazky

CENIA má k 31. 12. 2015 závazky ve výši 4 986 tis. Kč oproti roku 2014, kdy byly ve výši 3 515 tis. Kč. Dále jsou v evidenci závazky z předfinancování dalších projektů ve výši 155 tis. Kč.

Závazky z titulu nevyplacených mezd za měsíc prosinec včetně odvodů jsou ve výši 3 297 tis. Kč.

2.3.5 Přehled majetku

CENIA nemá jiný majetek (např. cenné papíry, opce, dlužní úpisy apod.) než vykazovaný v následující tabulce.

Tabulka 9: Přehled majetku a výše fondů

Hmotný a nehmotný majetek	Hodnota v tis. Kč
Software	291 486
oprávky k SW	56 131
Ocenitelná práva	3 772
oprávky k ocenitelným právům	3 490
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	1
Samostatné movité věci	24 122
oprávky k samostatným věcem	20 500
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	30
Finanční majetek	Hodnota v tis. Kč
Pokladna a ceniny	300
Běžný účet provozní 44735041/0100	4 811
Běžný účet pro EŠV	3 293
Běžný účet v EUR	16 664
Účet FKSP	169
Stav fondů	Hodnota v tis. Kč
Fond odměn	1 103
Fond FKSP	188
Fond rezervní	4 214
Fond reprodukce majetku	8 708

Plnění závazného plánu činnosti

3.1 Úsek technické ochrany životního prostředí

- Integrovaná prevence a omezování znečištění
- REACH a CLP – chemické látky
- EIA/SEA – posuzování vlivů na životní prostředí
- Hodnocení odpadového hospodářství
- Dobrovolné nástroje ochrany životního prostředí
- ISPOP – Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností
- IRZ – Integrovaný registr znečišťování životního prostředí
- Elektronizace agend ELPNO (Evidenční list přepravy nebezpečných odpadů) a HNVO (Hodnocení nebezpečných vlastností odpadů) / Vývoj a implementace SW aplikační podpory pro ELPNO a HNVO
- EnviHELP

3.1.1 Integrovaná prevence a omezování znečištění

V roce 2015 bylo zpracováno 23 vyjádření k žádostem o vydání integrovaného povolení (IP), 63 vyjádření k žádostem o změnu IP, 27 vyjádření k aplikaci nejlepších dostupných technik (BAT), 8 vyjádření k přezkumům IP a 9 odborných stanovisek k problematice IP.

CENIA spolupřátala ve dnech 10.–11. 9. 2015 konferenci Životní prostředí hutnictví železa a hutní druhovýroby v roce 2015. Hlavním cílem konference bylo prezentovat a diskutovat o rozvojových záměrech v hutním průmyslu a opatřeních ke zlepšení kvality životního prostředí, včetně možností jejich financování. Konference byla zaměřena rovněž na aktuální otázky a problémy ochrany životního prostředí hutnictví a hutní druhovýroby. Z jednání konference byl vydán sborník příspěvků.

Byla zabezpečena činnost průřezových technických pracovních skupin v gesci MŽP.

Zpracováno bylo 15 odborných posudků k projektům z OPŽP, prioritní osa 5.

3.1.2 REACH a CLP – chemické látky

Průběžně byly zpracovávány dotazy k problematice REACH (113 dotazů) a CLP (52 dotazů).

Byla zabezpečována činnost v rámci platformy HelpEx a spolupráce s agenturou ECHA – řešení souborů často kladených otázek, řešení obtížných dotazů v rámci platformy, vydávání stanovisek pro ECHA, zpráv pro mítinky a publikování aktualit z oblasti REACH a CLP na webu CENIA.

3.1.3 EIA/SEA – posuzování vlivů na životní prostředí

CENIA zabezpečovala funkčnost informačního systému EIA/SEA. Systém byl v roce 2015 průběžně inovován (změny legislativy, požadavky MŽP a další).

Proběhly 2 termíny zkoušek odborné způsobilosti pro posuzování vlivů na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb.

3.1.4 Hodnocení odpadového hospodářství

Práce oddělení odpadového hospodářství byly zaměřeny na další zkvalitnění dat a ohlašovacího procesu podle zákona č. 185/2001 Sb. a zákona č. 477/2001 Sb. Ministerstvem životního prostředí byly aktualizovány a schváleny metodiky pro zpracování dat ohlášených ORP, ve kterých byly zpřísněny kontrolní procesy snižující riziko vzniku chyb v datech již při zpracování, resp. při odesílání hlášení do Informačního systému odpadového hospodářství. Pracovníci oddělení odpadového hospodářství v rámci podpory a zkvalitnění ohlašovacího procesu provedli také školení pracovníků ORP v jednotlivých krajích ČR.

V rámci ohlašovacího období zajišťovali pracovníci oddělení odpadového hospodářství také telefonickou podporu a expertní podporu II. úrovně helpdesku EnviHELP.

Průběžně byl spravován Informační systém odpadového hospodářství (ISOH), Informační systém pro sledování toku vybraných autovraků (MA ISOH), Informační systém pro sledování přeshraniční přepravy odpadů. Dále CENIA spravuje databáze elektroodpadů, databáze zpětného odběru vybraných výrobků, databáze obalů a odpadů z obalů povinných osob, které nejsou smluvně zastoupeny v kolektivním systému EKO-KOM, a.s. a databáze zařízení s obsahem PCB.

V souvislosti s přechodem na novou platformu elektronického ohlašování dat o odpadech (PDF) prostřednictvím Integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP) spolupracovali pracovníci oddělení odpadového hospodářství na zlepšení podmínek ohlašovacího procesu.

3.1.5 Dobrovolné nástroje ochrany životního prostředí

V EMAS (Eco Management and Audit Scheme) byla zaregistrována 1 nová organizace, dalším 8 byla na základě aktualizovaného prohlášení prodloužena registrace. U jedné firmy byla registrace zrušena. K 31. 12. 2015 bylo v registru EMAS 26 organizací (z toho jedna registrována v rámci společné registrace) a jedna registrace byla pozastavena.

Byla zajišťována informační podpora EMAS HelpDesk. Pravidelně byl aktualizován registr EMAS a zodpovězeno 6 souvisejících dotazů.

V rámci programu environmentálního značení typu I (ekoznačení) byly přijaty dvě žádosti o udělení práva k užívání ekoznačky (1× EŠS + 1× EU). Byly provedeny a schváleny revize 9 technických směrnic, kterými byla pro dané produktové kategorie stanovena revidovaná kritéria pro udělování ekoznačky. V této souvislosti bylo vypracováno 59 dodatků prodlužujících platnost existujících smluv. Bylo ukončeno 11 licencí pro dříve označené produkty. K 31. 12. 2015 měl Národní program označování ekologicky šetrných výrobků a služeb registrováno 82 licencí Ekologicky šetrný výrobek u 50 držitelů, 2 licence Ekologicky šetrné služby u dvou držitelů a 11 licencí Ekoznačky EU u 11 držitelů. Dvě firmy jsou současně držiteli licencí EŠV, resp. EŠS a Ekoznačky EU, celkem je tedy 61 unikátních držitelů ekoznačky. K 31. 12. 2015 nebyly do Národního programu označování ekologicky šetrných výrobků a služeb zařazeny žádné nové kategorie výrobků a služeb. Rozšíření působnosti programu na další výrobky bylo způsobeno pouze revizí stávajících technických směrnic. Byl však zadán vývoj nové technické směrnice pro tepelné izolační materiály. Byla ukončena platnost 7 kategorií (ekoznačka EŠV/EŠS). Kritéria pro tyto produktové kategorie však zůstala v platnosti v programu ekoznačení EU. Ke konci roku 2015 tak bylo 20 platných kategorií (EŠV, EŠS). Na konci roku 2015 proběhlo předání ocenění dlouholetým držitelům EŠV na Slavnostním večeru na Pražském hradě.

V roce 2015 proběhla přestavba, revize a aktualizace webových stránek a byl zajišťován Helpdesk EŠV. Bylo

zodpovězeno 69 dotazů.

V rámci agendy vlastních environmentálních tvrzení (VET) byla spravována databáze VET, ve které v současnosti není registrováno žádné tvrzení. Byl zodpovězen 1 dotaz k VET.

V rámci agendy environmentálních prohlášení typu III (EPD) byla posouzeno a registrováno 6 nových EPD. K 31. 12. 2015 bylo v ČR 18 registrovaných EPD, z toho 8 zároveň u Mezinárodního Systému EPD.

3.1.6 ISPOP – Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností

Za uplynulý rok 2015 bylo do systému ISPOP zasláno více než 142 000 validních hlášení (z celkového počtu 147 940 hlášení), z toho 87 553 validních hlášení tvořilo Hlášení o produkci a nakládání s odpady, které představuje největší agendu ohlašovanou prostřednictvím ISPOP. Prostřednictvím datové schránky ISPOP, zřízené pro příjem registrací a hlášení, bylo do systému zasláno téměř 40 % z celkového počtu zasláných dokumentů. Více než 104 000 dokumentů bylo zasláno formou interaktivního PDF formuláře.

Na podzim proběhla drobná úprava GUI. Došlo k přeorganizování obsahu některých záložek a podzáložek tak, aby byla práce v systému pro uživatele přehlednější.

V prosinci proběhly v budově MŽP 2 bezplatné semináře pro uživatele ISPOP.

V listopadu došlo k plánovanému hromadnému sloučení tzv. anonymních uživatelských účtů. Jednalo se o párové uživatelské účty se stejným kontaktním emailem a loginem ve tvaru IČO a IČO.číslo. Dotčení uživatelé byli obesláni emailem a informováni na hlavní straně webu. K nasazení došlo při release 24. 11. 2015.

Koncem roku byly na webových stránkách ISPOP zveřejněny aktualizované informace a návody pro snadnější splnění zákonné ohlašovací povinnosti uživatelů (aktuality, manuály a postupy k podání hlášení, k registraci subjektu atd.).

Pro uživatele byla letos také připravena nejen technická, ale i odborná podpora, kterou zajišťovala primárně písemná podpora aplikace EnviHELP (<https://helpdesk.cenia.cz>). Je k dispozici nejen uživatelům ISPOP, ale také laické i odborné veřejnosti. Operátoři CENIA spolupracovali také s odborníky z MŽP, ČHMÚ a Podniků povodí. Telefonická podpora byla letos poskytnuta primárně ověřovatelům (ORP, KÚ, ČIŽP). Během roku 2015 zaslali uživatelé přes 4 500 dotazů.

3.1.7 IRZ – Integrovaný registr znečišťování životního prostředí

V roce 2015 nedošlo v agendě IRZ oproti předešlému roku k žádným zásadním změnám. Proces ohlašování i nadále pokračoval prostřednictvím ISPOP, který byl koncem roku 2014 spuštěn v aktualizované verzi, ve které byl zveřejněn také inovovaný IRZ formulář, jež pouze přesněji odrážel legislativní předpisy.

Stran ohlašování do IRZ nedošlo v průběhu ohlašovacího období k žádným závažnějším problémům. Pro rok 2015 byly zveřejněny manuály pro ohlašovatele agendy IRZ. Pracovníky oddělení byl zajištěn proces administrace provozoven IRZ v ISPOP (ověřování žádostí o registrace, změny údajů, příp. zrušení provozoven IRZ a vyřizování žádostí o změnu provozovatele).

Těžiště podpory pro ohlašovatele IRZ spočívalo především na helpdesku EnviHELP. V průběhu roku 2015 bylo v ISPOP přijato celkem 5 971 validních hlášení do IRZ.

Začátkem března byl OPVIP MŽP poskytnut řádný reportingový soubor s daty IRZ do E-PRTR za rok 2013 a následně byl předán i opravný report dat za roky 2010, 2011 a 2012. Dále na podzim roku 2015 proběhla, dle metodiky MŽP, kontrola prioritních hlášení IRZ přijatých v ISPOP, s čímž souviselo kontaktování ohlašovatelů k překontrolování hlášení.

V zákonném termínu došlo k publikování datového standardu hlášení do IRZ pro ohlašovaný rok 2015 a též byla ve vyhledávací aplikaci IRZ zveřejněna data za ohlašovaný rok 2014. Došlo tedy k plnění většiny úkolů daných úkolovým listem pro oblast IRZ. Na podzim byl, za účasti členů pracovní skupiny IRZ, akceptován formulář hlášení do IRZ za rok 2015.

Na konci listopadu proběhla jednodenní plánovaná provozní odstávka ISPOP, během níž byla nasazena nová verze aplikace ISPOP pro rok 2016 a ke konci roku 2015 byl v účtech ohlašovatelů zveřejněn formulář pro následující ohlašování.

3.1.8 Elektronizace agend ELPNO a HNVO / Vývoj a implementace SW aplikační podpory pro ELPNO a HNVO

Dne 28. 3. 2015 byla vyhlášena veřejná zakázka Modul ISPOP – Aplikační podpora pro ELPNO a HNVO (Evidenční číslo formuláře ve Věstníku VZ: 7551011062299). Dne 9. 10. 2015 bylo zadávací řízení zrušeno, protože z účasti v zadávacím řízení na veřejnou zakázku byli vyloučeni všichni uchazeči, zadavatel byl proto povinen zadávací řízení zrušit dle § 84 odst. 1 písm. b) zákona.

Z důvodu zrušení veřejné zakázky byly připraveny a realizovány dvě oddělené VZ:

- Aplikační podpora agendy hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, systémové číslo VZ: P15V00001795, vyhlášená dne 31. 10. 2015, na základě této VZ byla uzavřena Smlouva o dílo dne 26. 11. 2015 se společností Sysnet s.r.o. IS HNVO byl plně připraven k provozu dne 1. 3. 2016.
- Informační systém ELPNO, systémové číslo VZ: P16V00000501, vyhlášená dne 16. 3. 2016. Termín pro podání nabídek byl stanoven na 13. 5. 2016. Aktuálně probíhá hodnocení nabídek podaných do VZ.

O průběhu příprav a realizace veřejných zakázek je průběžně informován Řídící výbor obou projektů.

3.1.9 EnviHELP

Provoz helpdeskové aplikace EnviHELP byl do značné míry ovlivněn dotazy směřujícími k plnění ohlašovací povinnosti prostřednictvím ISPOP, které tvořily hlavní část řešení úkolu, především v prvním čtvrtletí roku 2015. Během tohoto období bylo odbaveno 62 % ročního množství přicházejících dotazů.

V druhém čtvrtletí roku 2015 došlo v důsledku napojení podatelny MŽP na EnviHELP k téměř dvojnásobnému navýšení počtu dotazů, oproti stejnému období roku 2014. Důsledkem bylo navýšení počtu dotazů, řešených druhou (expertní) úrovní podpory. Jednalo se především o dotazy směřující na odborné útvary MŽP.

Během druhého a třetího čtvrtletí současně docházelo k nominacím expertů MŽP a jejich školení pro zodpovídání dotazů v EnviHELP.

Návštěvnost portálu kopírovala vývoj ohlašování do ISPOP. Z meziročního srovnání také jasně vyplývá potřeba propagace EnviHELP, především jako informačního nástroje pro jiné oblasti než ISPOP a IRZ.

Tyto kroky mimo jiné přispívají k plnění povinnosti Ministerstva životního prostředí, jako zřizovatele systému, zajistit udržitelnost po dobu 5 let od ukončení projektu a případně zajistit další rozvoj vybudovaného systému.

3.2 Úsek informačních služeb

- ISSaR – Informační systém statistiky a reportingu
- INSPIRE – INfrastructure for SPatial InfoRmation in Europe (Budování evropské infrastruktury prostorových informací)
- Národní geoportál INSPIRE
- KOVIN – Koordinační výbor pro INSPIRE
- MIS – Metainformační systém a metaportál Ministerstva životního prostředí
- Copernicus/GMES – Global Monitoring for Environment and Security (Globální monitoring životního prostředí a bezpečnosti)
- SEIS – Shared Environmental Information System (Systém sdílení informací o životním prostředí)
- MA21 – správa databáze místní Agendy 21
- Hodnotící centrum

3.2.1 ISSaR – Informační systém statistiky a reportingu

Datový sklad informačního systému ISSaR je pravidelně aktualizován v návaznosti na oficiální publikaci dat jednotlivými poskytovateli. Aktualizace se týká všech datových sad spravovaných pro potřeby zpracování Zprávy o životním prostředí ČR, Krajských zpráv o životním prostředí, Klíčových indikátorů životního prostředí i Statistické ročenky životního prostředí.

Prezentační část informačního systému byla v polovině roku 2015, po opakovaných útocích a závažných technických problémech, převedena do režimu zabezpečeného přístupu. V praxi to znamená, že přístup je umožněn pouze vybraným uživatelům na základě přístupového hesla. Opatření je dočasné. Opětovné zpřístupnění stránek veřejnosti bez omezení je podmíněno technickou modernizací systému, jejíž realizace si vyžádá finanční náklady. CENIA o navýšení finanční podpory na provoz ISSaR jedná s MŽP.

Navzdory technickým problémům byla prezentační část aktualizována. Aktualizace se týkala nejen publikace aktuálních dat, ale i úprav struktury Klíčových indikátorů životního prostředí v zájmu udržení kompatibility s aktualizovanou sadou indikátorů použitých ve Zprávě o životním prostředí ČR 2014. On-line prezentace Klíčových indikátorů životního prostředí nabízí nad rámec Zprávy o životním prostředí rovněž indikátory, jejichž aktualizace probíhá ve víceletém cyklu, a proto ve Zprávě nejsou každoročně hodnoceny. Navíc on-line prezentace nabízí svým uživatelům rozšířené verze hodnocení indikátorů včetně jejich specifikací a metadat. V roce 2015 ISSaR prezentoval celkem 45 indikátorů. Pravidelně je aktualizována rovněž specifikace indikátorů a anglická mutace hodnocení indikátorů.

Stejně jako v předchozích letech byla i v roce 2015 zpracována Statistická ročenka životního prostředí České republiky 2014, která je uveřejněna v elektronické podobě na webových stránkách CENIA a zároveň je i součástí USB karty, na které je publikována Zpráva o životním prostředí České republiky za rok 2014. Ročenka je doplněna grafickou prezentací dat, zejména formou map, případně kartogramů či kartodiagramů. Oproti předchozím létům byla webová prezentace Ročenky nově rozšířena i o publikaci jednotlivých tabulek Ročenky ve formátu MS Excel.

V roce 2015 započala rovněž aktualizace a přestavba tzv. On-line ročenky životního prostředí, která představuje internetovou verzi Statistické ročenky životního prostředí. Přestavba bude pokračovat i v roce 2016.

3.2.2 INSPIRE – Infrastructure for SPatial InfoRmation in Europe (Budování evropské infrastruktury prostorových informací)

CENIA má na starosti dvě složky infrastruktury INSPIRE, kterými jsou Národní koordinační výbor pro INSPIRE (KOVIN) a Národní geoportál INSPIRE.

V roce 2015 probíhala novelizace zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, kterým je v České republice transponována Směrnice INSPIRE. Důvodem pro tuto transpozici byla žádost EU upozorňující na nedostatečnou a nepřesnou transpozici Směrnice INSPIRE do českého zákona.

Geoportál, realizovaný v rámci projektu CISAŽP, je dostupný na adrese <http://geoportal.gov.cz> a je součástí Portálu veřejné správy.

I nadále zůstává CENIA Národním kontaktním místem pro styk s Evropskou komisí v záležitostech INSPIRE. Zástupci CENIA jsou členy pracovní skupiny pro udržování a rozvoj INSPIRE (Maintenance and Implementation Group – MIG), konkrétně jeden zástupce ve skupině pro politické a strategické otázky (MIG-P) a druhý v technické části skupiny (MIG-T). INSPIRE v ČR byl představen na několika konferencích zaměřených na GIS komunitu. Ve dnech 24. a 25. 11. 2015 se uskutečnil osmý ročník konference Inspirujme se, počtvrté jako česko-slovenská konference. Konference se konala v Bratislavě a zúčastnilo se jí na 140 účastníků.

3.2.3 Národní geoportál INSPIRE

V roce 2015 byl geoportál již čtvrtým rokem plně v provozu a docházelo k rozšiřování počtů publikovaných dat a metadat.

Geoportál nabízí poskytovatelům všechny nástroje, které potřebují pro plnění povinností plynoucích ze směrnice INSPIRE. Jsou to aplikace pro tvorbu a nahrávání metadat, dat i služeb, nahrávání dat a připojování vlastních služeb, e-shop pro sdílení dat a v neposlední řadě nástroj pro tvorbu monitoringu.

Nedílnou součástí geoportálu je také administrátorská část geoportálu pro správu uživatelů, skupin a jejich dat a služeb.

Nad rámec povinností INSPIRE geoportál nabízí možnost tvorby vlastních mapových kompozic přímo na geoportálu a interpretaci dat formou georeportů.

Oddělení mapových služeb se účastnilo řešení několika evropských projektů podporujících implementaci INSPIRE. V roce 2015 došlo k ukončení řešení projektu eENVplus zaměřeného na tvorbu nových aplikací a zpřístupnění informací směrem k veřejnosti s využitím harmonizovaných dat INSPIRE.

Oddělení geoinformatiky a dálkového průzkumu Země provozovalo i další systémy založené na publikaci prostorových informací: Vodohospodářský informační systém (ISVS Voda – <http://voda.gov.cz>) a Kontaminovaná místa (<http://kontaminace.cenia.cz>). Tyto portály navštívilo více než 500 000 návštěvníků.

3.2.4 KOVIN – Koordinační výbor pro INSPIRE

KOVIN vznikl v roce 2010 jako poradní orgán ministra životního prostředí. Jeho hlavní funkcí je zajištění spolupráce zainteresovaných subjektů (tedy poskytovatelů dat na všech úrovních veřejné správy, uživatelů a zpracovatelů dat) při budování infrastruktury pro prostorové informace tak, aby byly naplněny požadavky vyplývající ze směrnice INSPIRE. Členy KOVIN jsou zástupci většiny resortů a organizací s celostátní působností, dále organizace sdružující územní samosprávné celky a také profesní sdružení. CENIA v rámci KOVIN plní roli tajemníka a sekretariátu.

Pod KOVIN funguje šest technických pracovních skupin, které se scházejí nezávisle na KOVIN a v rámci své činnosti průběžně analyzují existující a připravovaná prováděcí pravidla INSPIRE a připravují ucelené návrhy opatření tak, aby implementace požadavků Směrnice probíhala účelně. KOVIN se schází pravidelně cca jednou za tři měsíce. V roce 2015 byla schválena ministrem životního prostředí Strategie implementace INSPIRE, kterou zpracovával KOVIN. I nadále byly diskutovány např. národní datové sady INSPIRE včetně jejich gestorů a financování INSPIRE za ČR tak, aby ČR mohla včas a účelně plnit požadavky, které směrnice INSPIRE přináší.

3.2.5 MIS – Metainformační systém a metaportál Ministerstva životního prostředí

MIS nabízí kompletní informace o resortních databázích a informačních systémech v jednotném rozhraní. Portál MIS je integrován do systému Národního geoportálu INSPIRE <http://geoportal.gov.cz/>.

CENIA má roli koordinátora. Systém fungoval i v roce 2015 bez problémů.

V roce 2015 došlo k několika setkáním obnovené pracovní skupiny MIS. Hlavním důvodem obnovení pracovní skupiny MIS je zajištění řádného plnění systému MIS metadaty dat, aplikací a systémů jednotlivých rezortních organizací a plnění povinností plynoucích ze směrnice INSPIRE.

3.2.6 Copernicus (původně GMES – Globální monitoring životního prostředí a bezpečnosti)

V průběhu roku 2015 se CENIA aktivně účastnila pravidelných pracovních schůzek Národního sekretariátu GEO/Copernicus. CENIA rovněž vytvořila a naplnila novou verzi webového portálu <http://copernicus.gov.cz> a připravovala novou verzi tohoto portálu.

CENIA přispívala do programu řady domácích konferencí prezentacemi tematicky zaměřenými na vývoj programu Copernicus.

CENIA z pověření MŽP zastupovala Českou republiku na jednáních Výboru Copernicus a Uživatelského fóra Copernicus.

Ve dnech 12.–13. 5. 2015 proběhlo na Ministerstvu dopravy 4. české uživatelské fórum Copernicus. Konference se zúčastnilo více než 100 českých i zahraničních návštěvníků včetně zástupců evropských institucí. Hlavním organizátorem byla CENIA ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí a Ministerstvem dopravy.

3.2.7 SEIS – Shared Environmental Information System (Systém sdílení informací o životním prostředí)

Informace o stavu životního prostředí jsou shromažďovány jak na úrovni EU, tak na úrovni orgánů veřejné správy v jednotlivých členských státech. Evropská komise v únoru 2008 učinila první krok k vytvoření systému sdílení informací o životním prostředí (SEIS), pomocí kterého budou veřejní poskytovatelé a uživatelé sdílet environmentální data a informace.

Implementace SEIS se aktuálně realizuje zejména v rámci projektové činnosti. CENIA byla v roce 2015 zapojena do projektu eENVplus, který je zaměřen na vývoj pokročilých aplikací využitelných koncovými uživateli.

3.2.8 Správa databáze místní Agendy 21 (MA21)

Databáze MA21 poskytuje technickou podporu procesu hodnocení postupu jednotlivých municipalit při realizaci MA21 v ČR a prezentuje výsledky postupu implementace programu místní Agenda 21 v ČR.

CENIA kromě technické správy databáze zajišťovala i v roce 2015 odbornou kontrolu plnění ukazatelů MA21 jednotlivými subjekty, podílela se aktivně na práci Pracovní skupiny MA21 a poskytovala zapojeným subjektům technickou i odbornou pomoc při realizaci MA21. CENIA se rovněž aktivně podílí na propagačních a vzdělávacích aktivitách k problematice udržitelného rozvoje a implementace místní Agendy 21.

V rámci správy a údržby realizovala CENIA v roce 2015 nezbytné úpravy databáze, zejména v souvislosti s pravidelnou aktualizací hodnotících kritérií a pravidel MA21.

V roce 2015 CENIA zajistila nápravu havarijního stavu ve fungování systému nákupem serverových licencí MS Windows Server 2012 a MS SQL Server 2014 a přesunem systému na nově pořízený HW. Současně byl systém fyzicky přenesen do housingového centra, čímž byl překonán problém s nevyhovující rychlostí odezvy systému, způsobený nízkou přenosovou kapacitou rezortní sítě. Současně však byl ze strany MŽP vznesen požadavek na kompletní aktualizaci stávajícího systému (který byl vytvořen již v roce 2009), jenž je ovšem možné realizovat pouze kompletní technickou přestavbou systému. O zajištění nezbytné finanční podpory realizace této přestavby CENIA jedná z MŽP.

3.2.9 Hodnotící centrum

V rámci publikační aktivity CENIA je kladen důraz na využívání znalostí získaných v rámci úspěšně realizovaných twinningových projektů (Posílení hodnocení informací o životním prostředí a založení environmentálního hodnotícího centra, 2008 a Towards Environmental Outlooks – Capacity Building in CENIA's Environmental Assessment Centre, 2009), a také na využívání profesních schopností členů týmu získaných během projektu ENVIPROFESE (2010–2012). Profesní kvalifikace je rovněž zvyšována v rámci odborných projektových činností, kterými byl např. projekt SUDPLAN (Sustainable Urban Development Planner for Climate Change Adaptation, 2010–2012), Multimediální ročenka životního prostředí – 2. edice (2010–2013) nebo projekt EnviSec (Integrované hodnocení dopadů globálních změn na environmentální bezpečnost České republiky, 2012–2015).

Hodnotící centrum CENIA pro MŽP od roku 2005 zpracovává Zprávu o životním prostředí ČR a Statistickou ročenku životního prostředí ČR, od roku 2015 pak nově také aktualizované Zprávy o životním prostředí v krajích ČR. Tyto dokumenty tvoří základ reportingu v oblasti životního prostředí České republiky, jsou volně k dispozici v elektronické podobě (<http://www1.cenia.cz/www/publikace-cenia>) a také jsou na USB kartách distribuovány vybraným cílovým skupinám.

Zpráva o životním prostředí je zveřejňována každoročně již od roku 1994 a je jediným komplexním hodnotícím

dokumentem v ČR, který posuzuje stav a vývoj životního prostředí v ČR v širším kontextu vývoje národního hospodářství a dopadů na lidské zdraví a ekosystémy. Zpráva o životním prostředí je proto každoročně předkládána ke schválení vládě ČR a k projednání oběma komorám Parlamentu ČR.

Stav životního prostředí je ve Zprávě o životním prostředí ČR hodnocen pomocí indikátorové sady, která není statická, ale odráží aktuální problémy životního prostředí a dostupnost datových řad. Z tohoto důvodu došlo ve Zprávě o životním prostředí České republiky v roce 2014 k rozšíření klíčové sady indikátorů o indikátor „Ochrana přírody“, „Indikátor běžných druhů ptáků“, indikátor „Staré ekologické zátěže“, indikátor „Produkce a recyklace odpadů vybraných výrobků“ a také byl významně modifikován indikátor „Ohrožení půdy erozí a sesuvy“.

Novelizací zákona č. 123/1998 Sb. v roce 2015 byla obnovena povinnost každoročně zpracovávat Zprávy o životním prostředí v krajích ČR. V průběhu roku 2015 tak došlo k vytvoření metodiky a konceptu zpracování tzv. Krajských zpráv, které se detailněji zabývají hodnocením stavu a vývoje životního prostředí ve všech 14 krajích ČR, navíc CENIA vytvořila i jednu Souhrnnou zprávu o životním prostředí v krajích ČR, která v jediné publikaci vzájemně srovnává a hodnotí stav životního prostředí všech 14 krajů s ohledem na jejich geografické podmínky a socioekonomický rozvoj. Krajské zprávy svým obsahem představují významný podklad informací pro politické činitele, odborné pracovníky státní správy na národní a regionální úrovni, i pro širokou veřejnost. Souběžně se Zprávami je zpracovávána i Statistická ročenka životního prostředí ČR (Ročenka). V roce 2015 byla vydána v pořadí již 25. publikace. V průběhu roku 2015 došlo k dílčím úpravám struktury a obsahu Ročenky, zejména z důvodu dostupnosti datových řad. Oproti předchozím létům byla nově připravena prezentace jednotlivých datových tabulek Ročenky ve formátu MS Excel pro jejich snadnější stahování a následné využití ze strany uživatelů webových stránek CENIA.

Hodnotící centrum v průběhu roku 2015 zajišťovalo aktualizaci a udržitelnost projektu Multimediální ročenka životního prostředí – 2. edice.

Hodnotící centrum v roce 2015 také spolupracovalo na agendě trvale udržitelného rozvoje. Koordinaci aktivit zajišťoval v roce 2015 Úřad vlády, přičemž jedním z úkolů CENIA bylo naplnění vybraných indikátorů pro Situační zprávu 2015 ke Strategickému rámci udržitelného rozvoje ČR (<http://www.vlada.cz/assets/ppov/udrzitelny-rozvoj/dokumenty/Situacni-zprava-ke-Strategickemu-ramci-udrzitelneho-rozvoje-CR-2016.pdf>).

Členové Hodnotícího centra aktivně participují na jednáních Evropské agentury pro životní prostředí (EEA), kde se podílejí na přípravě dokumentů a na projektech v rámci jim svěřené agendy, a to zejména v oblasti hodnocení stavu životního prostředí (SOER) a environmentálních výhledů (FLIS). Na počátku roku 2015 probíhaly poslední finální práce na přípravě a finalizaci klíčové publikace EEA „The European Environment: State and Outlook 2015“ (SOER 2015), a to včetně národního příspěvku, který je publikován pouze on-line v části Countries and regions: Countries briefings. Publikace SOER je publikována jedenkrát za pět let a představuje zásadní dokument určený nejen politikům na evropské úrovni, politikům a stakeholderům na národní úrovni jednotlivých členských zemí EEA, ale také široké veřejnosti. Po oficiální prezentaci publikace 3. 3. 2015 v Bruselu CENIA participovala na přípravách oficiálních českých seminářů. Dne 9. 6. 2015 proběhla konference Stav a výhled životního prostředí v ČR a EU organizovaná Výborem pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí ČR. CENIA ve spolupráci se Zastoupením Evropské komise v ČR uspořádala dne 10. 6. 2015 návazný seminář s názvem The European Environment – state and outlook 2015 v Evropském domě, kde byla zpráva SOER 2015 představena širší odborné veřejnosti.

V roce 2014 došlo k opětovnému navázání spolupráce s Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) prostřednictvím pracovní skupiny pro informace o životním prostředí. V rámci této spolupráce byl v roce 2015 připraven souhrn Overview of Activities Related to Environmental Information: Czech Republic, 2015.

Přehled zveřejněných výstupů v rámci Závazného plánu činností

4.1 Oddělení IPPC a EIA

Prezentace na konferencích a seminářích

- KOLÁŘ, J.: Novela zákona o integrované prevenci, seminář „IPPC – integrovaná prevence: povinnosti a změny legislativy“, Praha, 3/2015
- KOLÁŘ, J.: Aplikace nejlepších dostupných technik v procesu IPPC, seminář „IPPC – integrovaná prevence: povinnosti a změny legislativy“, Praha, 3/2015
- KOLÁŘ, J.: Novelizace legislativy IPPC – vyhláška a její přílohy, seminář „IPPC – integrovaná prevence: povinnosti a změny legislativy“, Praha, 3/2015
- VRAVNÍKOVÁ, L., ŠPELINOVÁ, I.: EIA/SEA praxe – pozitivní a negativní příklady – výstupy z informačního systému EIA, mezinárodní konference EIA/SEA 2015, 5/2015
- MALÍŘOVÁ, J.: Aktuální problematika procesu IPPC z pohledu odborných vyjádření CENIA, jednání TPS Intenzivní chovy drůbeže a prasat, 8/2015
- MALÍŘOVÁ, J., ŠPELINOVÁ, I.: Analýza emisních úrovní amoniaku v chovech drůbeže a prasat, Návrh typizovaných podmínek provozu, XXXI. jednání pracovní skupiny „Kraje a integrovaná prevence“, ZF JČU České Budějovice, 11/2015
- PRÁŠEK, J., KOLÁŘ, J.: TPS Monitoring – Referenční zpráva o monitorování emisí z IPPC (IED) zařízení, XVI Fórum pro výměnu informací o nejlepších dostupných technikách, Praha, 11/2015
- SEQUENSOVÁ, M., KATRUŠÁKOVÁ, A.: Aktuální informace k revizím BREF Zpracování odpadů a BREF Spalování odpadů, XV. Fórum pro výměnu informací o nejlepších dostupných technikách, Praha, 11/2015

Webové portály

- <http://www1.cenia.cz/www/ippc-menu>
- <http://www1.cenia.cz/www/eia-menu>
- <http://www1.cenia.cz/www/reach-menu>
- <http://www1.cenia.cz/www/clp-menu>

4.2 Oddělení odpadového hospodářství

Publikace v časopisech a sbornících

- SOUKOPOVÁ J., HŘEBÍČEK J., VALTA J.: National environmental data facilities and services of the Czech Republic and their use in environmental economics, Conference Paper in IFIP Advances in Information and Communication Technology 448, March 2015
- HOVORKOVÁ, M., TRNKOVÁ, E.: Produkce odpadů a nakládání s nimi v roce 2014 podle ISOH. Odpadové fórum. 2015, roč. 16, č. 12, s. 14–17

Prezentace na konferencích a seminářích

- Metodický seminář pro ORP, SPO a KÚ, Hradec Králové, 08. 1. 2015
- Seminář pro původce odpadů, Praha, 12. 1. 2015
- Metodický seminář pro ORP, SPO a KÚ, Pardubice, 13. 1. 2015
- Metodický seminář pro ORP, SPO a KÚ, Praha, 14. 1. 2015
- Metodický seminář pro ORP, SPO a KÚ, Karlovy Vary, 15. 1. 2015
- Metodický seminář pro ORP, SPO a KÚ, Ostrava, 20. 1. 2015
- Metodický seminář pro ORP, SPO a KÚ, Olomouc, 21. 1. 2015
- Metodický seminář pro ORP, SPO a KÚ, Zlín, 22. 1. 2015
- Metodický seminář pro ORP, SPO a KÚ, České Budějovice, 26. 1. 2015
- Metodický seminář pro ORP, SPO a KÚ, Ústí nad Labem, 27. 1. 2015
- Metodický seminář pro ORP, SPO a KÚ, Jihlava, 29. 1. 2015
- Metodický seminář pro ORP, SPO a KÚ, Plzeň, 3. 2. 2015
- Metodický seminář pro ORP, SPO a KÚ, Liberec, 5. 2. 2015
- Metodický seminář pro ORP, SPO a KÚ, Praha, 10. 2. 2015
- X. ročník odborného semináře MŽP, KÚ, ČIŽP, SFŽP a CENIA, Liberec, 14.–15. 10. 2015
- Metodický seminář pro ORP, SPO a KÚ, Bzenec, 2.–4. 12. 2015

Webové portály

- <http://www1.cenia.cz/www/odpady/isoh>
- <http://www1.cenia.cz/www/odpady/autovraky>
- <http://www1.cenia.cz/www/odpady/pcb>
- <http://www1.cenia.cz/www/odpady/obaly-a-odpady-z-obalu>
- <http://www1.cenia.cz/www/odpady/zpetny-odber>
- <http://www1.cenia.cz/www/odpady/preshranicni-preprava>

4.3 Dobrovolné nástroje

Webové portály

- <http://www1.cenia.cz/www/ekoznaceni/environmentalni-prohlaseni-o-produktu>
- <http://www1.cenia.cz/www/ekoznaceni/vlastni-environmentalni-tvrzeni>
- <http://www1.cenia.cz/www/ekoznaceni/poskytovani-informaci-o-dobrovolnych-nastrojich>

4.4 Oddělení ISPOP a IRZ

Prezentace na konferencích a seminářích

- 12. 1. 2015 Seminář pro KÚ, ORP Praha
- 13.–15. 1. 2015 EKOMONITOR Praha, Brno, Hradec Králové
- 20.–22. 1. 2015 EMPLA Hradec Králové, Brno
- 29. 1. 2015 Seminář pro KÚ, ORP Jihlava
- 17. 1. 2015 Seminář pro ohlašovatele (p. Šimánková) Praha
- 24. 1. 2015 Seminář pro KÚ, ORP Zlín

- 14. 10. 2015 Babylon, Liberec
- 14. a 16. 12. 2015 Seminář pro uživatele ISPOP, Praha

Osvětově informační a propagační aktivity

- Pravidelné informování o aktualitách v oblasti složkových zákonů na stránkách <http://www.ispop.cz> a <http://www.cenia.cz>.

Webové portály

- <http://www1.cenia.cz/www/node/494>
- <http://www.ispop.cz>
- <http://helpdesk.cenia.cz>
- www.irz.cz

4.5 Oddělení geoinformatiky a DPZ

Webové portály

- <http://geoportal.gov.cz> – Národní geoportál INSPIRE
- <http://voda.gov.cz> – Portál Voda ČR
- <http://kontaminace.cenia.cz> – Kontaminovaná místa (historická ortofotomapa z 50. let)
- <http://inspire.gov.cz> – Informační web INSPIRE v ČR
- <http://copernicus.gov.cz> – Copernicus v ČR

4.6 Oddělení zpracování a správy dat

Prezentace na konferencích a seminářích

- Čikánková, J.: Spolupráce ČR a EEA, EIONET v ČR. Prezentace pro zástupce odborných útvarů MŽP. Praha, únor 2015
- Čikánková, J., Faugnerová, J.: CSspire – Everyday life issues. eENVplus workshop. Budapešť, březen 2015
- Čikánková, J., Hladíková, L.: Setkání české sítě EIONET. Praha, květen 2015
- Čikánková, J.: Harmonizovaná data ve službách občanů ČR i SR. Eiviroforum 2015. Banská Bystrica, červen 2015.
- Čikánková, J., Hume, S.: The European Environment. State and Outlook 2015. Prezentace pro studenty environmentalistiky na MU v Brně v rámci tzv. Bloku expertů. Brno, září 2015
- Hume, S.: Školící platforma eENVplus. Konference INSPIRUJME SE 2015. Bratislava, listopad 2015.

Webové portály

- <http://issar.cenia.cz>
- <http://www.ma21.cz>

4.7 Hodnotící centrum / Oddělení hodnocení životního prostředí

Publikace

- Zpráva o životním prostředí České republiky 2014
- Report on the Environment of the Czech Republic 2014

- Statistická ročenka životního prostředí České republiky 2014
- Zprávy o životním prostředí v krajích České republiky 2014

Publikace v časopisech

- Rollerová, M., Mertl, J.: Vývoj emisí skleníkových plynů a znečišťujících látek z veřejné energetiky a výroby tepla v ČR v letech 2010–2012. *Energetika*, 4/2015, 192–197.

Prezentace na konferencích

- Ponocná, T.: Hodnocení životního prostředí ČR jako součást SOER 2015, seminář The European Environment: state and outlook 2015, Praha 2015
- Ponocná, T.: Hodnocení životního prostředí ČR v kontextu The European Environment: State and Outlook 2015 Konference Enviro-i-forum, Banská Bystrica 2015

Webové portály

ISSAR Klíčové indikátory životního prostředí České republiky (podrobná verze)
<http://issar.cenia.cz/issar/page.php?id=1504>

Projekty podporující strategické cíle

CENIA naplňuje poslání informační agentury životního prostředí také realizací národních a mezinárodních projektů. Cílem projektové činnosti je podpora a rozvoj odborných agend a kapacit CENIA.

5.1 eENVplus – eEnvironmental services for advanced applications within INSPIRE – Implementace přeshraničních aplikací s použitím harmonizovaných dat a služeb INSPIRE (2013–2015)

Projekt eENVplus byl zaměřen na zpřístupnění širokého spektra dat o životním prostředí sjednocením a propojením existujících služeb. Data jsou spravována národními a regionálními agenturami životního prostředí a dalšími veřejnými i soukromými subjekty. Účelem sběru těchto dat není jen splnění reportingových povinností vůči Evropské unii, ale také podpora rozhodování a aktivit na národní a lokální úrovni.

Projekt vycházel z předchozích aktivit: projektů příkladů dobré praxe a zkušenosti. V jeho rámci nebyly navrhovány nové služby, ale byla sjednocena současná infrastruktura do funkčního rámce, který umožňuje překonat přeshraniční i jazykové bariéry. Projekt eENVplus poskytuje nejenom ICT infrastrukturu, ale také návody a odbornou podporu pro zvýšení funkčnosti a užitečnosti této infrastruktury.

V roce 2015 byly v rámci projektu dokončeny práce na vývoji pilotní aplikace CSSpire a e-learningového tréninkového modulu.

Projekt byl prezentován na konferenci Enviro-i-Fórum v Banské Bystrici a formou workshopu na konferenci Inspirujeme se... 2015 v Bratislavě.

5.2 EnviSec – Integrované hodnocení dopadů globálních změn na environmentální bezpečnost České republiky (2012–2015)

Cílem projektu EnviSec bylo rozvinout integrované postupy hodnocení dopadů globálních změn na environmentální bezpečnost České republiky a vyhodnocení z nich plynoucích bezpečnostních rizik. Náplní projektu bylo vyvinutí metodických a informačních nástrojů poskytujících podporu pro sledování a vyhodnocení bezpečnosti životního prostředí. Integrované hodnocení a scénáře přispějí ke zvýšení bezpečnosti občanů a zmírnění rizik plynoucích ze změn ekosystémů.

Tento výzkumný projekt byl financován v rámci Programu bezpečnostního výzkumu ČR v letech 2010–2015.

V roce 2015 probíhala ze strany CENIA aktualizace dat IRZ a IPPC a vyhodnocení snímků z povodňových událostí za účelem zpřístupnění v připravované webové aplikaci.

Byla dokončena webová aplikace pro zobrazování specializovaných map rizik a povodňových rizik. V aplikaci jsou zpřístupněny také toolboxy na zpracování dat pro výpočet rizik environmentální bezpečnosti. Projektové práce byly v souladu s harmonogramem ukončeny v srpnu 2015.

CENIA se zúčastnila konference Enviro-i-Fórum v Banské Bystrici, kde byly představeny projektové činnosti CENIA formou posteru a prezentace.

5.3 CISAŽP – Celostátní informační systém pro sběr a hodnocení informací o znečištění životního prostředí (2009–2015)

Hlavním cílem projektu bylo komplexně přispět k ochraně a zlepšování životního prostředí v České republice prostřednictvím elektronizace agend resortu a systematického získávání a vyhodnocování informací o životním prostředí. CENIA projekt realizovala od dubna 2009 do února 2015 na základě finanční podpory z Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci Operačního programu Životní prostředí.

V rámci projektu vytvořený informační systém tvoří tři hlavní části: Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností (ISPOP), Environmentální helpdesk (EnviHELP) a Národní Geoportál. Zavedení těchto systémů umožňuje značné zjednodušení ohlašovacích povinností a výkonu státní správy. Informace vstupující do systému CISAŽP jsou analyzovány, komplexně vyhodnocovány a zasazeny do širokého kontextu zohledňujícího ekonomické i sociální aspekty a vazby, a stávají se tak důležitým podkladem a východiskem pro formulaci priorit a cílů pro ochranu a zlepšování životního prostředí v České republice.

Cílem aplikace ISPOP je popsat procesy vybraných agendových informačních toků v oblasti životního prostředí, optimalizovat je, elektronizovat a vytvořit tak komunikační rozhraní mezi veřejnou správou a účastníky dotčených agend. Účelem je snížení administrativní zátěže účastníků ohlašovacích procesů.

Cílem Environmentálního helpdesku (EnviHELP) je zejména vytvoření hlavního bodu přístupu státní správy, podnikatelské sféry a široké veřejnosti k informacím o životním prostředí, zajištění nástrojů pro kvalitní podporu výkonu agend z oblasti životního prostředí a vytvoření komplexní znalostní báze obsahující standardizované postupy řešení životních situací.

Národní Geoportál je vybudován dle principů INSPIRE a obsahuje jednoduché nástroje a intuitivní navigaci pro příležitostně uživatele, ale i expertní uživatelské rozhraní. Jednou z jeho funkcionalit jsou georeporty, které poskytují požadovanou informaci o životním prostředí v závislosti na geografické poloze zadané uživatelem.

Systémy byly vůči dodavateli akceptovány a jsou v provozním režimu. V roce 2015 byl projekt ukončen, ze strany dodavatelů jednotlivých částí informačního systému byly zapracovány nálezy poslední projektové úlohy Penetrační testování portálových řešení informačních systémů.

5.4 ETC/ICM – Evropské tematické středisko pro vnitrozemské, pobřežní a mořské vody / European Topic Centre on Inland, Coastal and Marine waters (2014–2018)

ETC/ICM – V roce 2015 pokračovala činnost Evropského tematického střediska pro vnitrozemské, pobřežní a mořské vody (<http://icm.eionet.europa.eu/>). CENIA je součástí konsorcia vedeného společností Helmholtz-Zentrum für Umweltforschung – UFZ.

Výsledky projektu jsou zdrojem pro tvorbu a aktualizaci indikátorů, dále podkladem pro závěrečné zprávy a další dokumenty, které průběžně využívá Evropská agentura pro životní prostředí (EEA) k hodnocení stavu této oblasti životního prostředí, včetně informování veřejnosti prostřednictvím webového mapového prohlížeče (WISE map viewer).

CENIA se podílela v roce 2015 na vydání technické zprávy ETC/ICM „Hazardous Substances in European Waters – Analysis of the data on hazardous substances in groundwater, rivers, transitional, coastal and marine waters reported to the European Environment Agency from 2002–2011“.

5.5 ETC/WMGE – Evropské tematické středisko pro odpady a materiály v zelené ekonomii / European Topic Centre on Waste and Materials in a Green Economy (2014–2018)

Evropské tematické středisko pro odpady a materiály v zelené ekonomii (ETC/WMGE) je jedním z tematických středisek zřízených Evropskou agenturou pro životní prostředí (EEA). Posláním střediska je poskytovat tematicky zaměřené expertní služby a plnit specifické úkoly identifikované ve Víceletém pracovním programu EEA a specifikované v ročních pracovních programech EEA. Středisko podporuje činnost EEA v následujících oblastech: management odpadů, prevence vzniku odpadů, účinné využívání zdrojů a materiálů, sektorová integrace a zelená ekonomie, udržitelná spotřeba a výroba a chemické látky a odpady.

Tematické středisko je tvořeno konsorciem 9 evropských institucí vedených belgickou společností VITO. CENIA se v rámci konsorcia podílí na řešení úloh „Prevence vzniku odpadů“, „Chemické látky a odpady“ a „Udržitelná spotřeba a výroba“.

V roce 2015 se CENIA v rámci projektu věnovala mj. aktualizaci datových sad odpadových indikátorů Celková produkce odpadů, Recyklace odpadů a Odklon odpadů ze skládek.

V CENIA byly dále zpracovány drafty publikací „Municipal waste management in the Czech Republic“ a „Municipal waste management in Slovakia“.

5.6 Hodnocení efektivity výdajů obcí i soukromých subjektů do oblasti odpadového hospodářství ve vztahu k výši poplatků a k cenám zařízení (hodnocení efektivity nastavení integrovaných systémů nakládání s odpady v ČR) (2014–2015)

Cílem výzkumného projektu finančně podpořeného Technologickou agenturou České republiky bylo shromáždit údaje o výdajích obcí a soukromých subjektů v ČR do oblasti odpadového hospodářství, vypracovat metodiku pro hodnocení efektivity těchto výdajů ve vztahu k nákladům na jednotlivé dílčí činnosti odpadového hospodářství, poplatky a ceny zařízení, a vyhodnotit efektivnost výdajů vypracovanou metodikou. Součástí projektu bylo dále vytvoření funkčního modelu integrovaného systému nakládání s odpady.

Výsledky projektu budou použity pro tvorbu ekonomických analýz při tvorbě nové legislativy v oblasti odpadů, při hodnocení a nastavování výše poplatku za ukládání odpadů na skládky a při ekonomickém hodnocení variant způsobu nakládání s odpady v ČR. S pomocí metodiky bude lépe vyhodnotitelné zavádění EMAS a integrovaných systémů.

V roce 2015 byly práce na projektu dokončeny, výsledná metodika byla certifikována ze strany Ministerstva životního prostředí.

CENIA byla spoluřešitelem projektu, hlavním řešitelem byla Masarykova univerzita.

5.7 Zpracování metodiky prognózování odpadů (2014–2015)

Cílem výzkumného projektu podpořeného Technologickou agenturou České republiky (TA ČR) bylo vytvořit certifikovanou metodiku pro prognózování produkce odpadů podle jednotlivých kategorií a skupin odpadů podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech (ostatní, nebezpečný a další), která bude sloužit k vypracování prognózy odpadů ve výhledu 10 let.

CENIA byla hlavním řešitelem projektu, spoluřešitelem byla Masarykova univerzita.

Na základě odlišného pohledu na způsob řešení projektu ze strany řešitelů projektu a odborného garanta projektu (Ministerstvo životního prostředí) bylo v prosinci 2015 předsednictvem TA ČR rozhodnuto o odstoupení od smlouvy. Projekt byl předčasně ukončen a řešitelé předali výsledky projektu v rozpracované podobě. Řešení projektu v průběhu roku 2015 proběhlo bez finanční podpory ze strany TA ČR.

5.8 Metodika certifikace výrobků a služeb ekoznačkou EŠV/ESŠ a Ekoznačkou EU (2015–2016)

Cílem výzkumného projektu podpořeného Technologickou agenturou České republiky (TA ČR) je vypracovat certifikovanou metodiku pro udělení práva k užívání ekoznačky Ekologicky šetrný výrobek/služba a Ekoznačky EU. Metodika bude obsahovat komplexní pravidla pro řízení a vyhodnocování procesu udělování a užívání ekoznaček na českém trhu a zahrnovat základní postupy a doporučení pro stanovení specifických environmentálních kritérií.

V průběhu roku 2015 byla provedena analýza stávajícího systému ve vazbě na potřeby a možnosti certifikačního orgánu a žadatelů o ekoznačku a vytvořen procesní model obsahující dílčí procesy, postupy a směrnici pro udělování ekoznačky. Taktéž probíhaly práce na vytvoření metodického rámce pro stanovování a výběr kritérií produktových skupin z hlediska LCA (Life Cycle Assessment).

Přehled zveřejněných výstupů

v rámci projektové činnosti

6.1 Projekt eENVplus

- Georeporty – pilotní přeshraniční aplikace založená na harmonizovaných datech a službách INSPIRE (<http://eenvplus.cenia.cz/>)
- Cikánková, J., Faugnerová, J.: CSspire – Everyday life issues. eENVplus workshop. Budapešť, březen 2015
- Hume, S.: Školící platforma eENVplus. Konference INSPIRUJME SE 2015. Bratislava, listopad 2015.
- Faugnerová, J.: CSspire - Everyday life issues. Konference INSPIRUJME SE 2015. Bratislava, listopad 2015

6.2 Projekt EnviSec

- Doubrava, P., Kvapil, J., Ponocná, T., Rejentová, L., Řeřicha, J., Stein, Z.: Možnosti využití metod dálkového průzkumu a prostorových analýz pro řešení krizových situací. CENIA, 2015, 123 s., ISBN 978-80-85087-22-2 (http://www1.cenia.cz/www/sites/default/files/Publikace_EnviSec.pdf)
- Mapová aplikace projektu Envisec s toolboxem pro zpracování dat (<http://envisec.cenia.cz>, autor CENIA, spoluautor CzechGlobe)
- Metodika hodnocení environmentálního rizika pro poskytovatele ekosystémových služeb. Autor CzechGlobe, spoluautoři CENIA a Centrum pro otázky životního prostředí

6.3 Projekt ETC/ICM

- Hazardous Substances in European Waters – Analysis of the data on hazardous substances in groundwater, rivers, transitional, coastal and marine waters reported to the European Environment Agency from 2002–2011. ETC/ICM Technical Report 3/2015. ETC/ICM, 2015, 497 s., ISBN 978-3-944280-53-0

6.4 Projekt TA ČR – Metodika hodnocení efektivity výdajů obcí na odpadové hospodářství

- Metodika hodnocení efektivity výdajů obcí na odpadové hospodářství. Autoři Soukopová, J., Hřebíček, J., Struk, M., Kalina, J. (Masarykova univerzita), Prášek, J., Valta, J. (CENIA)

CENIA se dlouhodobě věnuje vědecko-výzkumné činnosti, která zahrnuje oblast průřezového zkoumání životního prostředí z pohledu sociálních, ekonomických, edukativních i technických věd.

Výzkum CENIA je prioritně zaměřen na:

- vývoj metodik a postupů včetně vývoje analytických nástrojů v oblasti existujících informačních systémů o znečištění životního prostředí;
- výzkum nových interakcí a vývoj metod hodnocení životního prostředí a socioekonomické sféry;
- výzkum a vývoj postupů v zpracování, hodnocení a zobrazování dat o životním prostředí včetně dálkového průzkumu Země;
- vývoj prostorově simulačních modelů a analytických nástrojů v oblasti životního prostředí a socioekonomické sféry.

V roce 2015 se CENIA podílela na řešení následujících projektů aplikovaného výzkumu (podrobnější informace o jednotlivých projektech jsou uvedeny v 5. kapitole):

- EnviSec – Integrované hodnocení dopadů globálních změn na environmentální bezpečnost České republiky (2012–2015) – projekt realizován v rámci Programu bezpečnostního výzkumu České republiky 2010–2015.
- Hodnocení efektivity výdajů obcí i soukromých subjektů do oblasti odpadového hospodářství ve vztahu k výši poplatků a k cenám zařízení (hodnocení efektivity nastavení integrovaných systémů nakládání s odpady v ČR) (2014–2015) – projekt financován Technologickou agenturou České republiky.
- Zpracování metodiky prognózování odpadů (2014–2015) – projekt financován Technologickou agenturou České republiky.
- Metodika certifikace výrobků a služeb ekoznačkou EŠV/ESŠ a Ekoznačkou EU (2015–2016) – projekt financován Technologickou agenturou České republiky.

V roce 2015 CENIA obdržela a vyčerpala institucionální podporu na rozvoj výzkumné organizace ve výši 731 923 Kč. Finance směřovaly především k posílení publikační činnosti a přípravě nových projektových návrhů za účelem podpoření dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace.

Závěr

V roce 2015 CENIA oslavila desáté výročí svého založení. Na přátelském setkání si současní i minulé zaměstnanci připomněli, „jak to všechno bylo“, když završením twinningového projektu, jehož záměrem bylo vytvořit návrh jednotného systému řízení informací v resortu životního prostředí, se stala právě Czech ENvironmental Information Agency, CENIA.

Podle výsledků, které už deset let mapuje i tato roční zpráva o činnosti, CENIA úspěšně plní své poslání, které si graficky vetkla i do svého loga: pampeliškového chomáče, ze kterého vítr rozfoukává padáčky se semínky... S mírnou nadsázkou tak lze ilustrovat šíření informací, které CENIA shromažďuje, ověřuje, zpracovává a poskytuje.

Ing. Vladimír Fanta
ředitel